

הוא. אָלָא. דְּאִלְמָלָא יְהִיב לֵיהּ חוּלְקָא, יִפְנִי אַרְחָא וְיִסְתַּלַּק מֵעַל מְקַדְשָׁא, וְסִטְרָא דְקִדְוִשָׁה אִסְתַּלִּיק לְעֵילָא לְעֵילָא. וְאִיהוּ לֹא עֵבֵד כֶּן, וְעַל דָּא קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא תִּבְע בְּדִינָא.

בְּרוּךְ הוּא? אִלָּא שְׂאִלְמָלָא נְתִין לוֹ חֻלְקָא, יִפְנֵה הַדְּרוֹף וְיִסְתַּלַּק מֵעַל הַמְּקַדֶּשׁ, וְצַד הַקִּדְשָׁה מִסְתַּלַּק לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וְהוּא לֹא עָשָׂה כֵן, וְעַל כֵּן הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא תִּבְע בְּדִין.

תָּא חֲזִי, כְּמָה דְאִיהוּ אֲתַפְרֵשׁ, וְלֹא אֲכַלִּיל טוֹב וְרַע, אִיהוּ דִן לֵיהּ בְּהֵוּא גְוֹנָא, יְהִיב לֵיהּ טוֹב, וְלִבְתַר רַע, וְלִבְתַר אֲהַדְרִיָּה לְטוֹב. דְּהִכִּי אֲתַחֲזִי לְבַר נָשׁ, לְמַנְדַּע טוֹב, וְלְמַנְדַּע רַע, וְלֹא אֲהַדְרָא גְרַמִּיָּה לְטוֹב, וְדָא אִיהוּ רִזָּא דְמַהִימְנוּתָא. תָּא חֲזִי, אִיּוֹב מְעַבְדִּי פְרַעָה הָהּ, וְדָא הוּא דְכְּתִיב בֵּיהּ, (שְׁמוֹת ט') הִירָא אֶת דְּבַר יְיָ מְעַבְדִּי פְרַעָה.

בֵּא רָאָה, כְּמוֹ שֶׁהוּא נִפְרָד וְלֹא הִפְרִיד טוֹב וְרַע, הוּא דִן אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ אִפְּן. נְתִין לוֹ טוֹב, וְאַחַר כֵּן רַע, וְאַחַר כֵּן הִתְחַזְּרוּ לְטוֹב. שְׂכָן רְאוּי לְאָדָם, לְדַעַת טוֹב וְלְדַעַת רַע וְלִהְתְּחַזֵּר עֲצָמוֹ לְטוֹב, וְזֶהוּ סוּד הָאִמּוֹנָה. בֵּא רָאָה, אִיּוֹב הִיָּה מְעַבְדִּי פְרַעָה, וְזֶהוּ שְׂכַתּוֹב בּוֹ (שְׁמוֹת ט) הִירָא אֶת דְּבַר ה' מְעַבְדִּי פְרַעָה.

תָּא חֲזִי, דְלֹא בְעָא קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא לְאַעְקָרָא אִיּוֹב מֵאַתְרֵיהּ דְאִיהוּ הָהּ מְכֻסִּי (נ"א כְּלָא גְעָא קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא לְאַעְקָרָא מֵאַתְרֵיהּ אִיּוֹב הָהּ מְכֻסִּי) (נ"א אִיּוֹב חֲכִים הָהּ)

בֵּא וְרָאָה שְׂלֵא רְצָה הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעַקֵּר אֶת אִיּוֹב מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא הִיָּה מְגִן (אֵת הַכֹּל רְצָה הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעַקֵּר מִמְּקוֹמָם, אִיּוֹב הִיָּה מְגִן) (אִיּוֹב חֲכִים הִיָּה) עַל פְּרַעָה. כִּיּוֹן שְׁחַלְשׁ, עָשָׂה נְקֻמוֹת (לְפַרְעָה).

עַל פְּרַעָה כִּיּוֹן דְּאֲתַחֲלַשׁ עֵבֵד נִיּוּקְמִין (לְפַרְעָה) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַשְׁתָּא אֵית לְגַלְגָּא רִזִּין, דְּאִינּוֹן מֵתַדְבָּקִין לְעֵילָא וְתַתָּא, מַה כְּתִיב בֵּא אֶל פְּרַעָה, לֵךְ אֶל פְּרַעָה מִיבְעִי לֵיהּ, מֵאִי בֵּא. אִלָּא, דְּעֵייל לֵיהּ קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא, אֲדַרְיִן בְּתַר אֲדַרְיִן, לְגַבֵּי תַנְיָנָא חֲדָא עֲלָאָה תְּקִיפָא, דְּכַמָּה דְּרַגִּין מִשְׁתַּלְּשְׁלִין מִנְיָה. וּמֵאֵן אִיהוּ. רִזָּא דְהַתַּנִּין הַגְּדוֹל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּעַת יֵשׁ לְגַלּוֹת סוּדוֹת שְׁנַדְבָּקִים לְמַעְלָה וְלַמַּטָּה. מַה פְּתוּב? בֵּא אֶל פְּרַעָה, הִיָּה צְרִיף (לְכַתּב) לֵךְ אֶל פְּרַעָה, מַה זֶה בֵּא? אִלָּא שֶׁהַכְּנִיס אוֹתוֹ הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲדָרִים אַחַר חֲדָרִים לְתַנִּין אַחַד עֲלִיוֹן תְּקִיף, שְׂכַמָּה דְּרַגּוֹת מִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת מִמְּנֹה. וּמִיָּהוּ? סוּד הַתַּנִּין הַגְּדוֹל.

וּמַשָּׁה דְחִיל מְנִיָּה, וְלֹא קָרִיב אִלָּא לְגַבֵּי אִינּוֹן יְאוּרִין, וְאִינּוֹן דְּרַגִּין דִּילֵיהּ, אֲבָל לְגַבֵּיָּה דְחִיל וְלֹא קָרִיב, בְּגִין דְּחֻמָּא לֵיהּ מִשְׁתַּרְשׁ בְּשַׁרְשֵׁין עֲלָאִין.

וּמַשָּׁה פְּחַד מִמְּנֹה, וְלֹא קָרִיב אִלָּא לְאוֹתָם יְאוּרִים, וְאוֹתָן הַדְּרַגּוֹת שְׁלוֹ, אֲבָל מִמְּנֹה הוּא פְּחַד וְלֹא הַתְּקָרֵב, מִשּׁוּם שְׂרָאָה אוֹתוֹ מִשְׁרַשׁ בְּשַׁרְשֵׁים עֲלִיוֹנִים.

כִּיּוֹן שְׂרָאָה הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַשָּׁה פּוֹחַד וְשְׁלוּחִים מִמְּנִים אַחֲרֵים לְמַעְלָה לֹא יְכוּלִים לְהַתְּקָרֵב אֵלָיו, אָמַר הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקָרְבָּא לְגַבֵּיָּה. אָמַר קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא,

כִּיּוֹן שְׂרָאָה הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַשָּׁה פּוֹחַד וְשְׁלוּחִים מִמְּנִים אַחֲרֵים לְמַעְלָה לֹא יְכוּלִים לְהַתְּקָרֵב אֵלָיו, אָמַר הַקִּדְוֶשׁ בְּרוּךְ הוּא

(יחזקאל כ"ט) הַנְּנִי עֲלֵיָּה פְרַעָה מְלֻךְ מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגְּדוֹל הַרוֹבֵץ בְּתוֹף יְאוּרִיו. וְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא אֲצַטְרִיף לְאַגָּחָא בֵּיהּ קָרְבָּא, וְלֹא אֲתַרָּא.

הוא, (יחזקאל כט) הַנְּנִי עֲלֶיךָ פְּרַעַה מִלֶּךְ מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגְּדוֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יֵאָרִיו. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַצִּטְרָף לְעֶרְףְּ בּוֹ קָרֵב וְלֹא אַחֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲנִי ה', וּפְרֻשָׁה סוּד הַחֲכָמָה, שֶׁהַתַּנִּים הַגְּדוֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יֵאָרִיו לְאוֹתָם בְּעֲלֵי הַדִּין שִׁינְדְעִים בְּסוּדוֹת אֲדוֹנָם.

פְּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם הַגְּדוֹלִים וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֻשָׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם. פְּסוּק זֶה פְּרֻשָׁהוּ. אֲבָל וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם - הוּא סוּד זֶה לְוִיתָן וְכַתּוּב זִוְגוּ. תַּנִּינִם חָסֵר כְּתוּב, מִשּׁוּם שֶׁהֲרֵג אֶת הַנְּקֵבָה, וְהַעֲלָה אוֹתָהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים, וּפְרֻשָׁה.

הַתַּנִּים הַגְּדוֹל - תִּשְׁעָה יְאֹרִים הֵם, שֶׁהוּא רוֹבֵץ בֵּינֵיהֶם, וַיֹּאזֵר אֶחָד הוּא שְׁמִימִי שׁוֹכְכִים, וּבְרָכוֹת מִימֵי הַגֶּן נוֹפְלִים בּוֹ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה. וְכֹאֲשֶׁר זֶה שְׁתֵּי פְּעָמִים, מִתְּבַרָךְ אוֹתוֹ יֹאזֵר וְלֹא כָּל כֶּף, וּכְשֶׁאֶחָד בְּכָלֵל לֹא.

וְהַתַּנִּין הַזֶּה נִכְנָס לְאוֹתוֹ יֹאזֵר מִתְחַזֵּק וְהוֹלֵךְ וְשֵׁט וְנִכְנָס לְתוֹךְ הַיָּם, וּבּוֹלֵעַ דְּגָיִם מִכֶּמֶה מִינֵים, וְשׁוֹלֵט וְשֹׁב לְאוֹתוֹ יֹאזֵר. תִּשְׁעָה יְאֹרִים הֵלְלוּ הוֹלְכִים וְעוֹלָם, וְסָבִיבוּ כֶּמֶה אֵילָנוֹת וְעֹשְׂבִים לְמִינֵיהֶם.

הַיֹּאזֵר הָרֵאשׁוֹן. יוֹצֵא מִצַּד שְׂמָאל בְּצַנּוּר אֶחָד שֶׁשׁוֹפֵעַ וַיּוֹצֵא שֶׁלֹּשׁ טְפוֹת, וְכָל טְפָה וְטְפָה נִפְרָדֶת לְשֶׁלֹשׁ טְפוֹת, וְכָל טְפָה וְטְפָה נַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה יֹאזֵר אֶחָד, וְאַלֶּה הֵם תִּשְׁעָה יְאֹרִים שֶׁמִּתְחַזְּקִים וְהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים וְסוֹבְבִים בְּכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים.

כִּמְהָ שֶׁנִּשְׁאָר מֵאוֹתָן טְפוֹת כְּשֶׁפְּסִימוֹ לְצֵאתָ, נִשְׁאָרֶת טְפָה אַחַת שִׁיּוֹצֵאת בְּשִׁקֵּט, נוֹפֶלֶת בֵּינֵיהֶם, וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה יֹאזֵר אֶחָד. הַיֹּאזֵר הַזֶּה הוּא שֶׁאֵמָרְנוּ שֶׁהוֹלֵךְ כְּשֶׁהוּא שׁוֹכֵף.

כְּמָה דָּאֵת אָמַר, אֲנִי ה', וְאוֹקְמוּהָ רְזָא דְחֲכָמְתָא דְהַתַּנִּים הַגְּדוֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יְאֹרִיו לְאִינוּן מְאִירֵי מִדִּין, דִּינְדְעִין בְּרִזִּין דְמְאִרֵיהוֹן.

פְּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם הַגְּדוֹלִים וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֻשָׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם. הַאי קָרָא אוֹקְמוּהָ לִיהָ. אֲבָל וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הוּא רְזָא דָּא (דף ע"ב) לְוִיתָן וְכַתּוּב זִוְגוּ. תַּנִּינִם חָסֵר פְּתִיב, בְּגִין דְקָטַל לְנוֹקְבָא, וְסִלְקָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְצַדִּיקָא וְאוֹקְמוּהָ. הַתַּנִּים הַגְּדוֹל, תִּשְׁעָה יְאֹרִין אִינוּן, דְאִיהוּ רַבִּיץ בֵּינֵיהוּ, וְחַד יְאֹרָא אִיהוּ, דְמִימִי שְׁכִיכִין, וּבְרַכָּאן דְמִימִין דְגִנְתָּא, נְפִלִין בִּיהָ תְּלַת זְמַנִּין בְּשִׁתָּא. וְכַד תְּרִין זְמַנִּין, מִתְּבַרָךְ הֵהוּא יְאֹרָא וְלֹא כָּל כֶּף, וְכַד חַד לְאוֹ הָכִי.

וְהַאי תַּנִּינָא, עָאל בְּהָהוּא יְאֹרָא, אֶתְתַּקִּיף וְאִזִּיל וְשָׂאט עָאל גּוּ יִמָּא, וּבּוֹלֵעַ נוּנִין לְכֶמֶה זִינִין, וְשְׁלִיט, וְתַב לְהָהוּא יְאֹרָא. אֵלִין תִּשְׁעָה יְאֹרִין אִזִּלִין וְסִלְקִין וְסִחְרַנִּיהָ כְּמָה אֵילָנִין וְעֹשְׂבִין לְזַנִּיהוּ.

יְאֹרָא קַדְמָאָה, נְפָקָא מִסְטְרָא שְׂמָאלָא, בְּחַד צַנּוּרָא דְגִנְיָד וְנִפְיָק תְּלַת טְפִין, וְכָל טְפָה וְטְפָה אֶתְפָּרֵשׁ לְתַלַּת טְפִין, וְכָל טְפָה וְטְפָה אֶתְעַבִּיד מִנֵּיהָ יְאֹרָא חַד, וְאֵלִין אִינוּן תִּשְׁעָה יְאֹרִין, דְמִתְתַּקְּפִין וְאִזִּלִין וְשָׂטָאן וְסִחְרָן בְּכָל אִינוּן רְקִיעִין.

כִּמְהָ דְאֶשְׁתָּאר מֵאִינוּן טְפִין פַּד סִימִין לְמִיפְקָא, אֶשְׁתָּאר טְפָה חַדָּא, דְנִפְקָא בְּשְׁכִיכוֹ, נְפִל בֵּינֵיהוּ, וְאֶתְעַבִּיד מִנֵּיהָ יְאֹרָא חַדָּא. הַאי יְאֹרָא אִיהוּ, הֵהוּא דְאֵמָרְן דְאִזִּלָּא בְּשְׁכִיכוֹ.

בֵּינֵיהֶם, וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה יֹאזֵר אֶחָד. הַיֹּאזֵר הַזֶּה הוּא שֶׁאֵמָרְנוּ שֶׁהוֹלֵךְ כְּשֶׁהוּא שׁוֹכֵף.